

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/670/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112226156
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1112226156.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a JUDr. Ondreja Krajča v právnej veci navrhovateľky: A. R., nar. XX. F. XXXX, bytom A. X, B., zastúpená spoločnosťou: FUTEJ & Partners, s.r.o., Bratislava, Radlinského č. 2, IČO: 35 955 341, za ktorú koná konateľ JUDr. Daniel Futej, CSc., proti odporkyni: Slovenská republika, v jej mene Národná banka Slovenska, Bratislava, Imricha Karvaša č. 1, o náhradu škody v sume 104.951,27 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 26. marca 2014, č. k. 5C/4/2012-204, a na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 04. augusta 2014, č. k. 5C/4/2012-231, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 26. marca 2014, č. k. 5C/4/2012-204, potvrdzuje.

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 04. augusta 2014, č. k. 5C/4/2012-231, potvrdzuje.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 26. marca 2014, č. k. 5C/4/2012-204, zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala náhrady škody 104.951,27 eur s príslušenstvom, ktorá jej mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s neprávny úradným postupom Národnej bansky Slovenska pri výkone dohľadu nad PODIELOVÝM DRUŽSTVOM SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len „Družstvo“) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej iba „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Súčasne napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľky z 15. októbra 2013 na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie. Zároveň prvostupňový súd odporkyni nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh na zaplatenie sumy 104.951,27 eur s príslušenstvom odôvodnil tým, že navrhovateľka sa stala členkou Družstva, čo vyplýva z výzvy navrhovateľky z 30. marca 2010, ktorou žiadala o opätovné vyplatenie sumy 104.000,- eur na základe jej žiadosti o zníženie členského vkladu doručenej Družstvu dňa 14. mája 2009 a tiež z potvrdenia Družstva o splatnosti zmenky vo vlastníctve navrhovateľky (ID 2700) a nároku navrhovateľky na vyplatenie sumy 104.551,27 eur. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11. apríla 2011, sp. zn. 3K/95/2010, bol na majetok Družstva ako úpadcu vyhlásený konkurz, do funkcie správcu bol ustanovený F. F. E. a veritelia Družstva boli vyzvaní na prihlásenie pohľadávok v lehote 45 dní odo dňa vyhlásenia konkurzu. Navrhovateľka si prihlásila voči Družstvu pohľadávku vo výške žalovanej sumy, ktorá bola správcom konkurznej podstaty v celom rozsahu popretá. V súčasnosti je na tamomšom súde vedené incidenčné konanie pod sp. zn. 3Cbi/167/2011 a doposiaľ nie je právoplatne skončené.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľka v konaní nepreukázala vznik škody. Súd pritom vychádzal z ustálenej súdnej judikatúry (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cz/110/84) v zmysle ktorej platí, že nárok na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto, ak má navrhovateľka pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z. z., a tým ani predpoklad existencie škody. Navrhovateľka sa ako bývalá členka Družstva, s ktorým bola v právnom vzťahu a z ktorého jej v prípade vystúpenia vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu a právo na vyplatenie zmenky ID 2700, musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, nakoľko Družstvo je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka, resp. osoby, ktorá je povinná navrhovateľke vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Navrhovateľka si uplatnila pohľadávku voči Družstvu v konkurze vyhlásenom na majetok Družstva, avšak v čase rozhodovania súdu nepreukázala bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu, keď z obsahu vyjadrenia správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva z 24. augusta 2011 ako aj z 20. augusta 2013 vyplýva, že v záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných úkonov vykonaných pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných veriteľov úpadcu. Z uvedených skutočností preto vyplýva, že toho času nie je možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, s ktorým bola navrhovateľka v záväzkovom vzťahu a z ktorého majetku by mala byť uspokojená jej pohľadávka uplatňovaná i v prebiehajúcom konaní titulom náhrady škody za nesprávny úradný postup. Navrhovateľka zároveň nepodala ani žalobu proti členom predstavenstva Družstva alebo kontrolnej komisie Družstva v zmysle § 251 ods. 2, § 243a ods. 4 a § 244 ods. 8 zákona č. 513/1991 Zb. (ďalej iba „Obchodný zákonník“). Navrhovateľka mala primárne uplatňovať svoj nárok voči Družstvu, resp. voči členom predstavenstva a kontrolnej komisie Družstva, a až v prípade bezúspešnosti vymoženia predmetnej pohľadávky by do úvahy prichádzalo uplatňovanie náhrady škody voči štátu (v prípade preukázania zodpovednosti odporkyne za škodu). Z tohto dôvodu nemohol okresný súd v rozhodnom čase ustáliť, či a najmä v akej výške vznikla navrhovateľke škoda, ktoré okolnosti sú rozhodné aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu. Ak teda neexistuje škoda v dobe rozhodovania súdu o uplatnenom nároku navrhovateľky na jej náhradu, nárok bol uplatnený predčasne. Pokiaľ sa navrhovateľka odvolávala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009, nemožno ho na daný prípad aplikovať, a to práve z dôvodu vyjadrenia správcu konkurznej podstaty Družstva, z ktorého je zrejmé, že konkurzné konanie nie je doposiaľ ukončené a vzhľadom na jeho stav nemožno jednoznačne konštatovať vylúčenie možnosti uspokojenia pohľadávky navrhovateľky ako prípadného veriteľa v rozsahu, v ktorom sa v prebiehajúcom konaní domáha náhrady škody. Aj v prípade preukázania škody navrhovateľkou, jej návrhu nebolo možné vyhovieť a to z dôvodu nepreukázania tvrdého nesprávneho úradného postupu odporkyne. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, dohľad Národnej banky Slovenska nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“) v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu, spočívajúcom v kontrole tých povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom. K takým povinnostiam patrila počnúc od 01. januára 2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch a počnúc od 01. júna 2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch. V prípade nastania novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie Národnej banke Slovenska. Ak štatutárny orgán Družstva nesplnil povinnosť a o nových významných skutočnostiach nepredložil dodatok k Prospektu investície, Národná banka Slovenska mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženou periodickej informačnej povinnosti Družstva. Nemožno pritom opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície [§ 128 ods. 1 písm. h) zákona o

cenných papieroch], pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia, ktorá bola zaradená do zoznamu zmlúv zabezpečujúcich odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu poskytovaných služieb, ktoré poskytuje [§ 128 ods. 1 písm. a) bod 10 zákona o cenných papieroch]; Národná banka Slovenska totiž nemala právomoc vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15. apríla 2010, kedy požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi. Pri výkone dohľadu na mieste samom v dňoch 20. apríla do 06. mája 2010 Národná banka Slovenska zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zákona o cenných papieroch nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov (tá sa vzťahuje len na Prospekt cenných papierov podľa § 123 zákona o cenných papieroch). Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície. Ako vyplýva z rozhodnutia Národnej banky Slovenska z 26. augusta 2010, č. OPK-5664/1-5/2010, Družstvo predmetnú žiadosť Národnej banke Slovenska síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 747/2004 Z. z.“), pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zákona o cenných papieroch, a tieto neboli i napriek viacnásobnému predĺženiu lehoty na doplnenie žiadosti a dodatku odstránené a konanie bolo zastavené. Medzičasom Národná banka Slovenska iniciovala konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona o cenných papieroch za porušenie ustanovení § 129 ods. 3 citovaného zákona, ktoré ukončila vydaním rozhodnutia dňa 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Je teda zrejme, že Národná banka Slovenska konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom a súd v jej postupe nezistil namietaný nesprávny úradný postup. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu z 24. augusta 2007, predmetom konania je nesprávny úradný postup odporkyne, a nie obchodníka s cennými papiermi; preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu, a nie navrhovateľke. Navrhovateľka totiž nebola v žiadnom záväzkovom, ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi. Účastníkom takého vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo, a preto z tohto právneho vzťahu potom vyplývali práva a povinnosti len jeho účastníkom. Dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zákonom o cenných papieroch, a preto informácie a podklady, ktoré mala Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu podľa § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zákona č. 747/2004 Z. z. sa vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, so zohľadnením jemu zákonom vymedzených povinností. Zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. Národná banka Slovenska na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31. decembra 2005 a 31. decembra 2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, avšak podľa právnej úpravy platnej v danom období roka 2007 nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. Národná banka Slovenska ako štátny orgán, ktorého činnosť je všeobecne regulovaná článkom 2, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom, a preto zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24. augusta 2007 a súčasne dala odporúčania na nápravu tohto stavu. Čo sa týka nesprávneho úradného postupu odporkyne spočívajúceho v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, ani v tomto smere sa nemožno stotožniť s argumentáciou navrhovateľky, a to v prvom rade pre absenciu priamej príčinnej súvislosti s prípadnou škodou na strane navrhovateľky. Zároveň súd poukazuje na to, že z listinných dôkazov, najmä jednotlivých rozhodnutí Národnej banky Slovenska o uložení pokuty vo výške 500.000,- Sk (rozhodnutie z 08. januára 2008, č. OPK 9750/3/2007), vo výške 300.000,- Sk (rozhodnutie z 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007) je zrejme, že Národná banka Slovenska činnosť obchodníka s cennými papiermi sledovala, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach. Zákon č. 747/2004 Z. z. totiž ustanovuje v § 2 ods. 2, že dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný a konanie pred Národnou bankou Slovenska vo veciach dohľadu rovnako neverejné. Preto je účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia uložiť. Navyiac vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom založený Zmluvou o riadení portfólia, bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti

obchodníka, aby zabezpečilo priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. V tomto smere potom nemožno zanedbať ani povinnosti samotnej navrhovateľky, ktorá sa ako člen Družstva mala aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom a zamedziť tak znehodnoteniu, príp. nevykonalosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom. Súd prvého stupňa posúdil nárok navrhovateľky ako nedôvodný a v celom rozsahu ho zamietol, keď v konaní nepreukázala vznik škody, nesprávny úradný postup, a tým ani vznik príčinnej súvislosti medzi škodou a postupom, teda základné predpoklady vyvodenia zodpovednosti odporkyne za škodu ako aj podmienok pre priznanie náhrady škody. Pokiaľ ide o listinné dôkazy týkajúce sa vzťahu medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi, ktoré založila do súdneho spisu navrhovateľka, okresný súd sa s nimi oboznámil, avšak bližšie ich nevyhodnocoval, nakoľko predmetom konania nebol nesprávny úradný postup odporkyne pri výkone dohľadu nad obchodníkom s cennými papiermi. Súd zároveň zamietol návrhy navrhovateľky na vykonanie dokazovania zabezpečením účtovníctva Družstva od roku 2002 do roku 2010 a výsluchom svedkov D. I. P., T. L., J.B. J., J. X. G., D. F. Š., D. P. A. a D. Q. G.Ú., keď považoval vykonanie navrhovaných dôkazov za nadbytočné, nakoľko predloženie účtovníctva Družstva a svedecké výpovede neboli potrebné na preukázanie tvrdení navrhovateľky, pričom tvrdený nesprávny úradný postup je upravený príslušnými právnymi predpismi. Rozhodnutie vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľky na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie odôvodnil vecne tým, že Okresnému súdu Bratislava I neprináleží povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku nastolenú navrhovateľkou Súdnemu dvoru, nakoľko sa nejedná o súd rozhodujúci v poslednom stupni, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok a nejde tu ani o posúdenie platnosti ustanovenia práva Únie, ale výlučne o otázku výkladu práva Európskej únie, resp. jeho porušenia. V danom prípade tak nebolo potrebné skúmať naplnenie niektorej z výnimiek zbavujúcich súdny orgán povinnosti položiť prejudiciálnu otázku. Nakoľko súdu ostala fakultatívna možnosť rozhodnúť o položení (nepoložení) prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru, skúmal potrebnosť a odôvodnenosť jej položenia) nepoloženia. Pokiaľ ide o samotné prejudiciálne konanie, predmetom konania o prejudiciálnej otázke pred Súdnym dvorom Európskej únie môžu byť len dva typy prejudiciálnych otázok. Otázky týkajúce sa výkladu únieových právnych aktov alebo otázky týkajúce sa platnosti únieových právnych aktov. Súdny dvor nerozhoduje ani o sporných skutkových otázkach konania pred národným súdom, ani o výklade alebo aplikácii vnútroštátneho práva. Predmetný návrh je nedôvodný, nakoľko odpoveď na dané otázky nemá bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním, v tom zmysle, že by ho determinovala po právnej stránke. Predmetom tohto konania je náhrada škody, ktorá mala byť navrhovateľke spôsobná údajným nesprávnym úradným postupom odporkyne, keď táto údajne nevykonala riadne a odborne dohľad nad Družstvom ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a Obchodníkom s cennými papiermi ani neprijala vhodné opatrenia, aby zabránila škode navrhovateľke na majetku. Prvostupňový súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľky, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky cenných papierov, vzhľadom na to, že tieto inštitúty sú upravené rôznymi predpismi Európskej únie, [konkrétne verejná ponuka majetkových hodnôt je regulovaná Smernicou Európskeho parlamentu a Rady z 08. júna 2011, č. 2011/61/EÚ, o správcoch alternatívnych investičných fondov a o zmene a doplnení smerníc 2003/41/ES a 2009/65/ES a nariadení (ES) č. 1060/2009 a (EÚ) č. 1095/2010 a inštitút verejnej ponuky cenných papierov je regulovaný Smernicou Európskeho parlamentu a Rady z 04. novembra 2003 č. 2003/71/ES, o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES, ak členský štát v rozpore s povinnosťami uloženými štátu v čl. 21 ods. 3 písm. d) a f) Smernice 2003/71/ES], a sú upravené a zadefinované v rôznych zákonných ustanoveniach právneho poriadku Slovenskej republiky, a to v § 126 (do 21. júla 2013, inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt) a v § 120 (inštitút verejnej ponuky cenných papierov) zákona. Úprava verejnej ponuky majetkových hodnôt bola zavedená do právneho poriadku Slovenskej republiky preto, aby upravila podmienky činnosti už existujúcich podnikateľských subjektov, na ktoré sa verejná ponuka cenných papierov nevzťahovala a ani nevzťahuje z dôvodu ich rozdielneho zadefinovania, ktoré zohľadňuje i rozdielne investičné stratégie a metódy podnikania pri verejnej ponuke majetkových hodnôt v porovnaní s podnikaním pri verejnej ponuke cenných papierov na základe zverejneného prospektu cenných papierov. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), avšak úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnila a v konaní jej ani žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľky na zaplatenie istiny v sume 104.951,27 eur s príslušenstvom zamietol, podala navrhovateľka včas odvolanie dôvodiac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 205 ods.

2 písm. b) O.s.p.], súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností [§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.], súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.] a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.]. Rozsudok súdu prvého stupňa navrhla v napadnutom výroku zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, prípadne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania. Vo svojom odvolaní navrhovateľka namietala, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedla, že sa spoliehala na riadny výkon dohľadu zo strany Národnej banky Slovenska, pretože nemohla predpokladať, že dohľad nad Prospektom investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu odporkyne, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad Prospektom investícií nedefinoval a postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na odporkyňu z hľadiska stability a ochrany investície spoliehal. Argument odporkyne, že upozornila Družstvo, že vykonáva dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva, označila za úplne irelevantný, nakoľko nemohla mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasila so záverom súdu prvého stupňa, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska spočívajúcom v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon o cenných papieroch. Za obzvlášť nepochopiteľný navrhovateľka považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelým", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebola "bdelá", keď mu nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou Družstva, ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými mohol zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Tým, že súd návrh zamietol aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporkyne nedošlo, odobril podľa jej názoru výklad zákona o cenných papieroch, ktorý úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu, nakoľko takýto výklad umožňuje, aby aj v budúcnosti dochádzalo k porušovaniu zákona na úkor občanov, ktorí ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovanie v rámci subjektov dohliadaných odporkyňou, čím je takéto investovanie dané na úroveň investovania do nebankových spoločností, pretože nepoživajú ochranu zákona, ktorý ich má chrániť aj prostredníctvom odporkyne. Dôvodila, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ustanovenia § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností, pričom podľa ustanovenia § 135 ods. 1 zákona o cenných papieroch, ktorý platí v tomto znení už od 01. mája 2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník s cennými papiermi, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska, napriek tomu, že odporkyňa v priebehu celého konania tvrdila opak, a preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní, povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska Družstvu (Prospekt investície vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkovi s cennými papiermi, pričom povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska bol dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých, ktoré vyplývajú z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou obchodníka s cennými papiermi, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj navrhovateľky. Poukázala na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I. pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka D. I. P., C., preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti CI HOLDING, a. s., ktorá v tom čase akcionársky vlastnila obchodníka s cennými papiermi. Z toho vyplýva, že Družstvo malo všetky peňažné prostriedky od neho získané, investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom a Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia Družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po tomto vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a. s., CI Reality, s.r.o. a

GLOBAL production s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING, a.s. Vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše, či už členom predstavenstva alebo konateľom, D. E. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka s cennými papiermi. Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio Družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING, a.s., a obchodníkom s cennými papiermi a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi s cennými papiermi, v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre Družstvo, porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch, ani po vydaní tohto rozhodnutia, okrem udelenej pokuty v sume cca 10.000,- eur, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi s cennými papiermi alebo Družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi s cennými papiermi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka s cennými papiermi). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti Družstva aj obchodníka s cennými papiermi podľa navrhovateľky vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ním vložených prostriedkov do Družstva, pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp. že túto investíciu mu banka svojím zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázala tiež na to, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 04. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie zákona o cenných papieroch, z čoho vyplýva jej tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. V odvolaní ďalej uviedol, že Národná banka Slovenska rozhodnutím z 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, právoplatným dňa 18. júla 2011, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investície, pričom ustálila trvanie neaktuálnosti Prospektu investície až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje zahrnuté do Prospektu investície boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembra 2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva Družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti a údaje o subjektoch, s ktorými je Družstvo majetkovo prepojené, boli neaktuálne minimálne od 01. októbra 2009. Údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt, základné strategické zámery podnikateľskej činnosti Družstva boli neaktuálne už k 31. decembra 2006, z čoho vyplýva, že Družstvo svojím konaním porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak Národná banka Slovenska voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy činnosť Družstva zakázala. Žiadna platná právna norma preto podľa navrhovateľky neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu, a to ani vtedy, ak navrhovateľka doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru odporkyne a prvostupňového súdu povinný jej dané plnenie vrátiť s tým, že ani zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania a súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť, je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Taktiež namietala, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania, neboli riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p., s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2012, sp. zn. 6MCdo/11/2010.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdiť. Poukázala na to, že prvostupňový súd vo veci postupoval maximálne zodpovedne, vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci, riadne zabezpečil listinné dôkazy iných súdnych konaní v skutkovo a právne identických veciach, mal k dispozícii minimálne 11 právoplatných rozhodnutí Národnej banky Slovenska, z ktorých jej úradný postup podrobne vyplýva. Z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti z dôvodu prebiehajúcich konaní v skutkovo a právne analogických veciach na súde prvého stupňa. Na základe správneho zistenia a posúdenia skutkového i právneho stavu veci potom dospel k správne, logickému a riadne odôvodnenému rozhodnutiu. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľky, že

je povinnosťou všeobecného súdu dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, keď aj podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky všeobecný súd musí dať odpoveď na tie otázky nastolené účastníkom konania, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004, I. ÚS 241/2007, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Cdo/58/2012). Dôvodila, že podstatou práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na úspech v konaní, a teda právo na rozhodnutie zodpovedajúce názorom a predstávam navrhovateľky. Jej tvrdenie, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti považuje za denegatio iustitiae, označila za účelové. Zároveň uviedla, že navrhovateľka sa účelovo snaží dodatočne navrhovať vykonanie ďalších právne irelevantných dôkazov, ktoré iba oddiaľujú vydanie rozhodnutia vo veci a zároveň sa snaží vyfabulovať fiktívnu existenciu jeho údajného nesprávneho postupu a tiež fikciu, kedy sa tak stalo, pretože údajný nesprávny úradný postup nebol preukázaný a neexistuje a navrhovateľka nevyužila všetky možnosti na uplatnenie a vymoženie svojho nároku, pretože nepodala žiadny návrh proti členom predstavenstva ani členom kontrolnej komisie Družstva, ktorí boli zodpovední za jeho riadenie, za hospodárenie a nakladanie s jeho majetkom. Poukázala na to, že kompetencie Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad dohliadanými subjektmi sú dané platnými právnymi predpismi a ich medze vyplývajú aj z Ústavy Slovenskej republiky a konštantnej súdnej judikatúry, podľa ktorej všetky orgány verejnej moci môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, pričom je vylúčený extenzívny výklad (interpretácia) týchto ústavných princípov vyplývajúcich z čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatovala, že Národná banka Slovenska postupovala v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a platnými právnymi predpismi, nebola nečinná, nespôsobila žiadne prietahy a pri svojom postupe voči Družstvu a aj obchodníkovi s cennými papiermi dodržiavala zákonné pravidlá, zakotvené v ustanoveniach zákona o dohľade nad finančným trhom a zákona o cenných papieroch. Navrhovateľka mohla požiadať Národnú banku Slovenska o vysvetlenie jej zákonom zverených kompetencií v oblasti dohľadu nad finančným trhom a muselo jej byť známe, že s investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov s tým, že Národná banka Slovenska môže ukladať sankcie dohliadanému subjektu len za také porušenie a neplnenie povinností, ktoré sú dohliadanému subjektu uložené zákonom a ktoré zároveň patria do pôsobnosti a kompetencií orgánu dohľadu. Až od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch, teda až od 01. júna 2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú aj povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície, a teda až odvtedy mohla Národná banka Slovenska dohliadať na to, či Družstvo schválený Prospekt investície dodržiava. Uviedla, že povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v znení zákona č. 558/2008 Z. z. stanovená vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt až od 01. januára 2009 a počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nepretržite zodpovedal a zodpovedá investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície a informácie. Podklady, ktoré má Národná banka Slovenska zisťovať v rámci predmetu dohľadu, sa vždy vzťahujú výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu so zohľadnením jeho zákonom uložených povinností, pričom žiaden zákon neukladal vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizík ani krytia, a preto reálne neexistujúce povinnosti Družstva nemohla Národná banka Slovenska kontrolovať, nakoľko vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt mal v súvislosti s rizikom iba jednu informačnú povinnosť podľa ustanovenia § 129 ods. 1 písm. b) zákona o cenných papieroch spočívajúcu v tom, že zverejnené alebo hromadne používané oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt muselo obsahovať taktiež upozornenie, z ktorého vyplývalo, že s touto investíciou je spojené aj riziko a doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Preto za dodržiavanie Prospektu investície Družstva bolo aj voči členom Družstva vždy zodpovedné predstavenstvo ako štatutárny orgán, a to bez ohľadu na to, či vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt táto povinnosť bola alebo nebola osobitne zákonom uložená. Národná banka Slovenska mohla kontrolovať len to, či si Družstvo plní informačné povinnosti o verejných ponukách majetkových hodnôt podľa § 126 až § 130 zákona o cenných papieroch, či informácie zverejňované Družstvom obsahujú náležitosti predpísané zákonom a či Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt zverejňuje finančné správy v zmysle bývalého ustanovenia § 130 zákona o cenných papieroch, pričom tieto informácie Národná banka

Slovenska nepotvrdovala a ani nemohla potvrdzovať, pretože mohla postupovať len v súlade s bývalými ustanoveniami § 129 a § 130 zákona o cenných papieroch a nemohla potvrdzovať správnosť finančných ukazovateľov Družstva. Nesúhlasila s tvrdením navrhovateľky, že vo vzťahu k Družstvu bola Národná banka Slovenska nečinná, nakoľko vydala relevantné rozhodnutia, nedopustila sa žiadnych prietahov v konaní a postupovala v rámci jej oprávnení a v súlade so zákonom o cenných papieroch, zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj Ústavou Slovenskej republiky. Vo vzťahu k rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29Cdo/4968/2009, na ktorý poukazovala navrhovateľka v iných konaniach, odporkyňa uviedla, že tento primárne rieši problematiku zodpovednosti iných subjektov ako štátu a iba sekundárne a marginálne sa zaoberá zodpovednosťou za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci, pričom z jeho odôvodnenia zároveň vyplýva, že nie je možné zmiešavať posúdenie otázky vzniku škody pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci s otázkou zodpovednostných nárokov osôb uvedených v ustanovení § 3 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní. Zodpovednosť štátu v prípade, ak existuje iný dlžník, je teda zodpovednosť subsidiárna a tiež objektívna. Až po vyčerpaní všetkých zákonných možností veriteľov (navrhovateľov) úpadcu - Družstva k uspokojeniu nárokov zo svojich právnych vzťahov proti súkromnej právnickej osobe a jej zodpovedným predstaviteľom môže byť nastolená otázka vzniku škody a prípadnej zodpovednosti za ňu. K námietkam navrhovateľky, ktorá vytýkala prvostupňovému súdu nevykonanie listinných dôkazov v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 O.s.p. uviedla, že v zápisnici o pojednávaní sice nie je osobitne uvedené, že na tomto pojednávaní boli prečítané určité listiny alebo ich presne označené časti, ale z nej jasne vyplýva, že súd prvého stupňa jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa doteraz v súdnom spise oboznámil (vykonali). Pokiaľ aj v zápisnici výslovne neuviedol, že prečítal určité listiny alebo ich časti, tak súdu, ako aj procesným stranám, bol obsah všetkých listinných dôkazov dobre známy z inej činnosti prvostupňového súdu, pretože na Okresnom súde Bratislava I je podľa dostupných informácií podaných cca 800 žalôb na rovnakom skutkovom a právnom základe. Navyše poukázala na to, že v súlade s ustanovením § 121 O.s.p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, keď z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2008, sp. zn. 1Obo/283/2006, vyplýva, že dôkazy, na ktoré účastník dodatočne poukazuje, sú súdu všeobecne známe, pretože účastník viedol desiatky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe voči rôznym dlžníkom, takže dokazovanie v tomto smere nebolo potrebné vykonať. Odporkyňa je známe, že na Okresnom súde Bratislava I sú proti nej vedené stovky sporov na rovnakom skutkovom a právnom základe a vo všetkých sporoch majú navrhovatelia rovnakého právneho zástupcu. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/11/2010, na ktorý sa navrhovateľka v tejto súvislosti odvolávala, poukázala na vyňatie jej argumentácie z kontextu citovaného rozhodnutia, pričom poukázala na jeho inú časť a skutočnosť, že zo zápisnice prvostupňového súdu jednoznačne vyplýva, že súd oboznámil (vykonali) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise.

Navrhovateľka sa k vyjadreniu odporkyne k jej odvolaniu proti rozsudku súdu prvého stupňa už nevyjadřila.

Napadnutým uznesením z 04. augusta 2014, č. k. 5C/4/2012-231, súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej iba „zákon o súdnych poplatkoch“), do 10 dní od doručenia uznesenia.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. Namietla nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa s tým, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch účinného do 30. septembra 2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Poukázala aj na § 18ca zákona o súdnych poplatkoch účinného k 01. októbru 2012 (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012) s tým, že poplatok za odvolanie nie je povinný zaplatiť, pretože konanie o náhradu škody podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, sa začalo do 30. septembra 2012. Na toto konanie sa vzťahuje neobmedzené vecné oslobodenie od platenia súdneho poplatku ex lege, ktoré sa týka všetkých položiek Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch.

Odvolačný súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1, § 206 ods. 2 veta prvá, § 355 O.s.p. v znení účinnom od 01. mája 2015), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky, smerujúce tak proti napadnutému rozsudku ako aj proti napadnutému uzneseniu, nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 26. augusta 2015 (§ 211 ods. 2 O.s.p., § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právny zástupca navrhovateľky, upovedomení zákonným spôsobom.

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľky na zaplatenie sumy 104.951,27 eur spolu s príslušenstvom potvrdil, pretože je vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p.). Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery, vec rozhodol správne aj po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú a presvedčivú odpoveď na podstatnú otázku, prečo návrhu navrhovateľky na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nevyhovel. Dôkazy hodnotil v súlade s ustanovením § 132 O.s.p. jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo.

Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súdom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo [porovnaj napr. m. m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. septembra 2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 14. septembra 2011, č. k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 17. júna 2009, sp. zn. 5MCdo/8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

Je nepochybné, že navrhovateľka sa svojím návrhom domáha uloženia povinnosti odporkyni nahradiť jej škodu v sume 104.951,27 eur spolu s 9,25 % úrokom z omeškania ročne od 19. apríla 2011 do zaplatenia podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá jej vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska špecifikovaným v podanom návrhu na začatie konania, ktorý mal spočívať v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva, keď Družstvo porušovalo ustanovenie § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b), c), h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch. Národná banka Slovenska zasiahla až v máji 2011, kedy vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti zakázala Družstvu činnosť, hoci neaktuálnosť Prospektu investície bola už od 31. decembra 2006 evidentná, v prijatí nedostatočných opatrení zo strany Národnej banky Slovenska po 24. auguste 2007, kedy pri kontrole Družstva zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má portfólio nedostatočne rozložené, t. j. že Družstvo malo všetky získané peňažné prostriedky investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom s cennými papiermi, pričom rizikovosť rozloženia portfólia je jedným z najdôležitejších ukazovateľov, ktoré Národná banka Slovenska pri výkone dohľadu sleduje a má sledovať. Národná banka Slovenska prijala od 20.

augusta 2008 do 04. marca 2011, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o odobratí povolenia, nedostatočné opatrenia a zapríčinila, že navrhovateľka nemohla rozpoznať riziko svojej investície už skôr, najmä po zisteniach, že obchodník s cennými papiermi poskytol Družstvu investičnú službu, ktorú mu poskytovať nemohol.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka bola členom PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKE INVESTÍCIE, Poľná č. 1, Bratislava, IČO: 35 784 717, toho času v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11. apríla 2011, č. k. 3K/95/2010-21, právoplatným dňa 05. mája 2011. Členstvo navrhovateľky v Družstve zaniklo a vzniklo jej právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu. V konaní nebolo sporné ani to, že správca konkurznej podstaty poprel pohľadávku navrhovateľky, navrhovateľka proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu podal incidenčnú žalobu; konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

Z obsahu spisu je ďalej nepochybné, že dňa 02. júna 2008 bola medzi Družstvom ako klientom a obchodnou spoločnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Bratislava, Poľná č. 1, IČO: 35 828 749, ako obhospodarovateľom uzavretá Zmluva o riadení portfólia podľa ustanovenia § 43 zákona o cenných papieroch, predmetom ktorej (čl. I. bod 2 Zmluvy) bol záväzok obchodníka s cennými papiermi hospodáriť s portfóliom Družstva, pravidelne sledovať a vyhodnocovať spravované portfólio, obstarávať predaj cenných papierov z portfólia, nákup cenných papierov a prvé nadobudnutie cenných papierov od emitenta do portfólia Družstva, v súlade so schválenými prospektami investícií, uschovávať a spravovať cenné papiere nachádzajúce sa v portfóliu Družstva, uskutočňovať optimalizáciu a taktické zmeny v portfóliu Družstva a poskytovať mu konzultácie a finančné analýzy, pričom podľa Prílohy č. 2 k Zmluve sa obchodník s cennými papiermi zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia Družstva vo výške 8 % ročne.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že po výpovedi Zmluvy z 30. marca 2010 zo strany obchodníka s cennými papiermi Národná banka Slovenska rozhodnutím z 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska z 01. marca 2011, č. GUV-274/2011, odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb a rozhodnutím z 30. mája 2011, č. ODT-10890-4/2010, zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt podľa ustanovenia § 144 ods. 4 písm. c) zákona o cenných papieroch z dôvodu porušenia § 129 ods. 3 v spojení s ustanovením § 128 ods. 1 písm. b), c), h) zákona o cenných papieroch a ustanovenia § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva navrhovateľky na náhradu škody je ustanovenie § 9 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie definuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, a preto je potrebné správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Existenciu príčinnej súvislosti zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie je. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Škoda ako kategória občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch, t. j. všeobecným ekvivalentom a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, teda poskytnutím predovšetkým peňazí. Skutočnou škodou (*damnum emergens*) sa rozumie ujma, ktorá musí spočívať v zmenšení majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. Ušlý zisk je v podstate ušlým majetkovým prospechom a spočíva v nenastalom zväčšení (rozmnožení) majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať s ohľadom na pravidelný beh vecí, nebyť škodnej udalosti. Poškodený je povinný vznik škody preukázať, v súdnom konaní ho preto zaťažuje dôkazné bremeno o tom, že škoda vznikla.

Nevyhnutným predpokladom pre záver o tom, či postup Národnej banky Slovenska v preskúmvanej veci bol nesprávny, je vymedzenie "správneho úradného postupu" a zistenie, že Národná banka Slovenska tento postup nezachovala, keď v danej veci mal nesprávny úradný postup spočívať aj v tom, že Národná banka Slovenska oneskorene zistila neaktuálnosť Prospektu investície Družstva a na zistené nedostatky riadne a včas nereagovala. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ak v posudzovanej veci úradným postupom je postup Národnej banky Slovenska ako orgánu štátu súvisiaci s výkonom štátnej (verejnej) moci, ktorý sa dotýka navrhovateľa, predovšetkým jeho individuálnych práv a povinností, tak neobstojí jeho námietka spočívajúca v tvrdení, že povinnosťou Národnej

banky Slovenska bolo dohliadať na aktualizáciu Prospektu investície. Povinnosť aktualizovať Prospekt investície bola Družstvu uložená s účinnosťou až od 01. januára 2009, na základe novelizovaného ustanovenia § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch v spojení s ustanovením § 125c ods. 1 o cenných papieroch, a preto sa na Národnú banku Slovenska nemohla vzťahovať povinnosť dohliadať na aktuálnosť Prospektu investície realizovanú pred týmto dátumom, t. j. pred 01. januárom 2009. Z toho potom vyplýva, že v rozhodnom období, t. j. do novelizácie zákona o cenných papieroch vykonanej zákonom č. 558/2008 Z. z. neexistovala povinnosť Družstva aktualizovať Prospekt investície. Z povahy veci je v tomto smere vylúčený aj dohľad zo strany Národnej banky Slovenska, keďže nebolo možné kontrolovať povinnosť, ktorá v rozhodnom čase neexistovala. Zároveň je potrebné uviesť, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície až od 01. júna 2010, kedy boli novelou ustanovenia § 129 ods. 3 zákona o cenných papieroch vykonanej zákonom č. 129/2010 Z. z. rozšírené povinnosti Družstva, a preto pokiaľ Družstvo od 31. decembra 2006 do 01. júna 2010 zo zákona takúto povinnosť nemalo, nemohla Národná banka Slovenska túto povinnosť skúmať ani prostredníctvom výkonu dohľadu, keď Družstvo samo osebe nebolo povinné Prospekt investície dodržiavať.

Odvolačí súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia Družstva, nakoľko zákon o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti, a preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadať, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsojacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Nemohol by sa preto zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv navrhovateľa, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup navrhovateľ vyhodnotil, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tie, ktoré jej konkrétnym spôsobom vyplývajú zo zákona, čo je proporcionálne s tým, že nemožno poskytovať ochranu štátnemu orgánu, ktorý si prisvojí pri aplikácii zákona viac práv.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi Družstvom a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia Družstva, čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet Družstva, čiže riziko nieslo samotné Družstvo, ktoré bolo iniciátorom celého obchodu, dávalo pokyny na nákup, či predaj toho - ktorého finančného nástroja (čl. III bod 1 písm. c) Zmluvy v spojení s § 5 zákona o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré Družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Navrhovateľka si pritom ako člen Družstva, ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť, čo je podstatným znakom obchodov vykonávaných prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi. Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska z 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrila obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska z 01. marca 2011, č. GUV-274/2011, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska a činnosť Družstva, ktorého bola navrhovateľka v rozhodnom čase členom, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, teda riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania. Zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči Družstvu, či sekundárnu zodpovednosť Družstva voči navrhovateľke.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou navrhovateľky nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči Družstvu, nakoľko odhliadnuc od aktívneho prístupu Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi, preukázaného jej rozhodnutím z 08. januára 2008, č. OPK-9750/3/2007, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 500.000,- Sk (16.596,96 eur), kedy po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie Bankovou radou Národnej banky

Slovenska rozhodnutím z 20. augusta 2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu v sume 300.000,- Sk (9.958,18 eur) a následne rozhodnutím z 21. decembra 2010, č. ODT-8305-5/2010, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť nasledovné.

Navrhovateľka sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý má spočívať v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci, keď takéto hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, nakoľko nie je možné za nesprávny úradný postup považovať výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikáciu zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu, odlišný od subjektívneho očakávania účastníka, ktorého práv, či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil so správnym právnym záverom súdu prvého stupňa, že Národná banka Slovenska svojím postupom neporušila svoje povinnosti, keďže pri výkone verejnej moci postupovala v rozsahu svojich kompetencií daných jej zákonom, nedopustila sa pri svojom rozhodovaní žiadneho excesu a ani nepostupovala spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd, a preto jej postup nie je možné kvalifikovať ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.

Odvolací súd považuje za potrebné osobitne poukázať na to, že postup Národnej banky Slovenska bol v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy, v jej medziach, v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pokiaľ Národná banka Slovenska zisťovala podmienky a predpoklady pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí, za týmto účelom nepochybne zhromažďovala podklady (dôkazy), hodnotila zistené skutočnosti, tieto právne posúdila a iné opatrenia, ktoré od Národnej banky Slovenska navrhovateľka očakávala a namietala ich nedostatočnosť, nemôžu byť na ujmu odporkyni. V daných prípadoch išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutí a prípadné nesprávnosti a vady pri tomto zisťovaní podkladov a pri ich posudzovaní sa potom prejavia práve v obsahu rozhodnutia. Z hľadiska zodpovednosti štátu môžu takéto rozhodnutia zakladať (za splnenia zákonných podmienok) zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, avšak navrhovateľka v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa vytýkala len nesprávny úradný postup Národnej banky Slovenska. V tejto súvislosti je zároveň potrebné zdôrazniť, že všetky uvedené rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom, neboli zrušené a majú povahu tzv. zákonného rozhodnutia s tým, že subjektívne presvedčenie navrhovateľky o tvrdenej, avšak v konaní nepreukázanej, nesprávnosti úradného postupu a nedostatočnosti opatrení prijatých Národnou bankou Slovenska, ktorá nemá oporu v zákone, sa nemusí vždy legitímne zhodovať s objektívnou realitou.

V súvislosti s vyhlásením konkurzu uznesením Okresného súdu Bratislava I z 11. apríla 2011, č. k. 3K/5/2010-21, právoplatným dňa 05. mája 2011, na majetok Družstva ako úpadcu, odvolací súd uvádza, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom voči odporkyni môže byť v občianskom súdom konaní uplatnený až vtedy, ak navrhovateľka nemohla dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky v konkurznom konaní. Nakoľko si však navrhovateľka pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu, uplatnila v konkurznom konaní, škoda jej ešte nevznikla. Nárok na náhradu škody od štátu by mohla navrhovateľka uplatniť iba vtedy, ak by preukázala, že sa bezúspešne domáhala jej vydania v konkurznom konaní, keďže existencia pohľadávky uplatnenej v konkurznom konaní vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou konkurzu. V prejednávanej veci preto nie je daný ani ďalší predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (analogicky rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2006, sp. zn. 4Cdo/199/2005).

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľky v odvolaní týkajúcou sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý na pojednávaní nevykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, nakoľko z obsahu zápisnice o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že súd účastníkov riadne oboznámil s obsahom listinných dôkazov založených v predmetnom spise, ako aj v opakujúcich sa dôkazov, spoločných pre všetky konania o náhrade škody vedených proti odporkyni.

Čo sa týka výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým krajský súd potvrdil odvolaním navrhovateľky napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 04. augusta 2014, č. k. 5C/4/2012-231, je potrebné uviesť, že odvolacia námietka navrhovateľky o nesprávnom právnom posúdení veci spočíva v podstate v tom, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobu podala na súd pred 01. októbrom 2012 (konkrétne dňa 10. augusta 2012), je v zmysle § 18ca zákona o súdnych poplatkoch nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. septembra 2012, dokedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z toho vyvodzuje, že jej nevznikla poplatková povinnosť v súvislosti s podaným odvolaním proti rozsudku z 26. marca 2014, č. k. 5C/4/2012-204. Tento právny názor navrhovateľky však nie je správny.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 18ca zákona o súdnych poplatkoch (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- eur.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď uznesením uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie, aj keď konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (čo je predmetom konania v prejednávanej veci) bolo do 30. septembra 2012 od poplatku vecne oslobodené, a teda nebolo uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov. Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, bola do sadzobníka vložená novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01. októbra 2012. Touto novelou bol tiež zrušený § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, ktorým bolo od poplatku oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Takéto súdne konanie teda nie je od 01. októbra 2012 oslobodené od poplatkov. To znamená, že navrhovateľka by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podala do 30. septembra 2012. Pretože odvolacie konanie sa začalo podaním odvolania proti rozsudku z 26. marca 2014, č. k. 5C/4/2012-204, až dňa 24. júla 2014, t. j. za účinnosti zákona o súdnych poplatkoch v znení zákona č. 286/2012 Z. z., navrhovateľke ako odvolateľovi (navrhovateľke poplatkového úkonu - odvolania) vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20,- eur.

Keďže odvolacia námietka navrhovateľky o nesprávnom právnom posúdení veci neobstojí, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. apríla 2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 5Cdo/218/2009, 3Cdo/51/2011, 3Cdo/186/2012, 7Cdo/56/2011).

Odporkyni úspešnej aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadala (§ 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.).

V súlade so zákonom č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro na území Slovenskej republiky s účinnosťou od 01. januára 2009 peňažné údaje v slovenskej mene sa odo dňa zavedenia eura považujú za peňažné údaje v eurách, a to v prepočte a so zaokrúhlením podľa konverzného kurzu, tohto zákona a ďalších pravidiel pre prechod na euro (§ 9 ods. 2 citovaného zákona).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.